

Kwalifikacja cząstkowa na poziomie czwartym Polskiej Ramy Kwalifikacji i europejskich ram kwalifikacji

Prowadzenie spływów kajakowych

Status: włączona

Rodzaj: cząstkowa

Kategoria: wolnorynkowe

Data włączenia do ZSK: 2023-02-14

Dokument potwierdzający nadanie kwalifikacji: Certyfikat kwalifikacji wolnorynkowej

Sektorowa Rama Kwalifikacji: Sport

Krótką charakterystyka kwalifikacji

Osoba posiadająca kwalifikację jest przygotowana do samodzielnego organizowania i prowadzenia spływów kajakowych na szlakach nizinnych oraz górskich o trudności do WW1. Posiada wiedzę na temat doboru i eksploatacji sprzętu kajakowego, wyposażenia oraz zjawisk występujących na naturalnych akwenach i ich wpływie na bezpieczeństwo pływania kajakiem. Dysponuje umiejętnością sprawnego posługiwania się kajakiem w niezbyt złożonych warunkach hydrologicznych (szlaki nizinne oraz najłatwiejsze górskie). Potrafi manewrować kajakiem na wodzie stojącej i płynącej, włączając w to rzeki o dzikim charakterze. Jest przygotowana do zaplanowania i poprowadzenia spływu, w tym przeprowadzenia odprawy przed zejściem na wodę, rozgrzewki i instruktażu oraz monitorowania zachowań uczestników na trasie spływu. Potrafi zorganizować pracę niewielkiego zespołu osób funkcyjnych w grupie spływowej. Osoba posiadająca kwalifikację jest odpowiedzialna za siebie i grupę na wodzie. Jest przygotowana do reagowania na występujące na spływie zagrożenia

Informacje o kwalifikacji

Grupy osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji

Uzyskaniem kwalifikacji szczególnie zainteresowani mogą być: - pracownicy wypożyczalni kajaków oraz przedsiębiorcy działający w branży turystyki wodnej; - nauczyciele w systemie oświaty; - członkowie

klubów kajakarstwa powszechnego; - studenci i absolwenci uczelni wyższych (AWF-ów); - osoby, które ukończyły kursy lub szkolenia w obszarze kajakarstwa, które chcą potwierdzić swoje kwalifikacje.

W razie potrzeby warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Warunkiem przystąpienia do walidacji jest przedstawienie dokumentów poświadczających: - ukończenie kursu udzielania pierwszej pomocy w wymiarze nie mniejszym niż 8 godzin, nie wcześniej niż na 3 lata przed przystąpieniem do walidacji, zawierającego następujące treści: - ocena sytuacji i zabezpieczenie miejsca wypadku, - ocena stanu poszkodowanego, - podstawowe zabiegi resuscytacyjne (BLS), - stany nagłe (urazy, krwotoki zewnętrzne, omdlenia, wstrząs), - rozpoznawanie oraz postępowanie przy objawach udaru cieplnego oraz hipotermii, - pisemne oświadczenie osoby przystępującej do walidacji o braku przeciwwskazań zdrowotnych do uprawiania kajakarstwa rekreacyjnego, - pisemne oświadczenie osoby przystępującej do walidacji o umiejętności pływania w pław, - ukończone 18 lat. Osoba przystępująca do walidacji musi posiadać: w pełni wyposażony kajak jednoosobowy, wiosło, kamizelkę asekuracyjną lub ratunkową, kask, obuwie pozwalające na wchodzenie do wody przy każdym rodzaju dna, odzież chroniącą przed wyziębieniem organizmu podczas kontaktu z wodą oraz indywidualne wyposażenie ratownicze, w tym co najmniej rzutkę, patent, taśmę z karabinkiem.

Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji

Osoba posiadająca kwalifikację może organizować i prowadzić spływy kajakowe na szlakach nizinnych oraz górskich o trudności do WW1. W tym zakresie działania może dalej rozwijać się zawodowo doskonaląc i dostosowując swoje umiejętności przewodnickie do innych rodzajów kajakarstwa. Prowadzenie grup spływowych na rzekach górskich o stopniu trudności powyżej WW1 oraz grup spływowych na morzu wymagają zdecydowanie innego przygotowania technicznego, innego rodzaju organizacji grupy oraz innych umiejętności nie wymaganych na szlaku nizinnym np. nawigacja przy pływaniu na morzu lub organizacja asekuracji w miejscach niebezpiecznych na rzece górskiej. Wydaje się, że w takich potencjalnych przypadkach, uzyskiwania kwalifikacji w kajakarstwie morskim lub górskim, omawiana kwalifikacja na szlaku nizinnym byłaby tylko koniecznym warunkiem przystąpienia do walidacji. Innym kierunkiem rozwoju osoby o omawianej kwalifikacji, może być działalność szkoleniowa w dziedzinie turystyki i rekreacji kajakowej. Posiadanie określonych umiejętności technicznych czy też doświadczenie w prowadzeniu grup spływowych nie oznacza jeszcze, że posiada się zdolność przekazywania tej wiedzy innym osobom. Konieczność posiadania określonych umiejętności dydaktycznych, znajomość procesów nauczania w kajakarstwie rekreacyjnym zależności między nimi oraz metodyk nauczania daje zupełnie nowy obszar rozwoju dla osoby o kwalifikacjach przewodnickich.

Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji i warunki przedłużenia jego ważności

Certyfikat jest ważny bezterminowo.

Zapotrzebowanie na kwalifikację

Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej, opublikowany 28 grudnia 2018 r przez GUS, w dziale Kultura, Turystyka i Sport, podaje dane dotyczące imprez kajakowych zrealizowanych na przestrzeni ostatnich ośmiu lat. Porównując dane z roku 2010, z danymi za rok 2018 okazuje się, że pomimo nieznacznego wzrostu liczby imprez kajakowych (około 4%) liczba uczestników zmalała o około 18%. To samo zjawisko, drastycznego spadku uczestników imprez kajakowych, obserwowane jest również w wewnętrznych sprawozdaniach pionu rekreacyjnego (Kajakarstwo dla Wszystkich) Polskiego Związku Kajakowego. Czy dane te wskazują na spadek popularności kajakarstwa rekreacyjnego w Polsce? Otóż odpowiedź brzmi, że zdecydowanie nie. Zmienia się tylko forma uprawiania rekreacji kajakowej. Deregulacja Instruktora Rekreacji Ruchowej oraz swoboda w działalności gospodarczej spowodowały, że na każdej rzece, na każdym szlaku kajakowym pojawiły się dziesiątki wypożyczalni sprzętu kajakowego. W konsekwencji na takich szlakach jak Pilica, Brda, Krutynia w ciągu jednego letniego weekendu pływa więcej osób niż w ciągu roku na wszystkich imprezach kajakowych podsumowanych w Roczniku Statystycznym. Z punktu widzenia popularności rekreacji kajakowej jest to efekt pozornie bardzo korzystny. Niestety pomiędzy tymi dwoma formami uprawiania rekreacji kajakowej zachodzi istotna różnica. Rekreacyjne Imprezy kajakowe organizowane pod egidą PZKaj/PTTK są obudowane przez wykwalifikowaną kadrę, która potrafi poprowadzić nawet duże grupy spływowe złożone z uczestników, niekoniecznie przygotowanych do pływania kajakiem, na często trudnych technicznie i uciążliwych szlakach kajakowych. Możliwości takiej nie oferują wypożyczalnie sprzętu kajakowego. W zdecydowanej większości nie dysponują kadrą, stąd grupy spływowe wypuszczane są na szlak bez jakiegokolwiek opieki wykwalifikowanych osób. Konsekwencją takiego stanu rzeczy jest to, że właściciele wypożyczalni, chcąc utrzymać potencjalnych klientów, zapewnić chociażby w minimalnym stopniu bezpieczeństwo na wodzie, ale również w trosce o własny sprzęt przygotowują szlak pod kątem najmniej sprawnych uczestników grup spływowych. Przygotowanie to polega na usunięciu z koryta rzeki wszystkich elementów (np. drzew, wodorostów, zwisających gałęzi) mogących, przy braku umiejętności, utrudniać spływ. W efekcie dochodzi do dewastacji środowiska naturalnego, nierzadko również na terenach prawnie chronionych. Rzeka staje się "autostradą", niemającą nic wspólnego z naturą. Zresztą do takiego stanu przyczyniają się również sami uczestnicy spływu, którzy przy braku jakichkolwiek wskazówek dotyczących techniki pływania, muszą sobie sami radzić z warunkami na rzece. Sytuacje takie nie miałyby miejsca, gdyby grupę spływową prowadził odpowiednio wykwalifikowana osoba. Potrzebę taką obserwuje się zarówno ze strony wypożyczalni jak i uczestników spływu. Coraz częściej klient wypożyczalni, wzorem możliwości oferowanych w rozwiniętych systemach rekreacji kajakowej, np. Wielka Brytania, Szwecja, Islandia, oczekuje pełnej obsługi, a nie tylko samego sprzętu. Włączenie kwalifikacji z tego obszaru do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i umożliwienie jej potwierdzania byłoby odpowiedzią na rosnące zapotrzebowanie na wykwalifikowaną kadrę. Należy jednak mieć świadomość tego, że przygotowanie osoby, potrafiącej bezpiecznie poprowadzić grupę spływową, zapewnić uczestnikom zadowolenie i satysfakcję ze zrealizowanego spływu, jest procesem stosunkowo długotrwałym. Wymaga od kandydata nie tylko doskonale opanowanej techniki pływania, umiejętności udzielenia pomocy (ratownictwo kajakowe), ale także określonych cech interpersonalnych, niezbędnych wręcz w sytuacjach kryzysowych na szlaku. Tymczasem brak, poza wąskim, klubowym środowiskiem kajakowym, jednoznacznych kryteriów dotyczących kompetencji osoby prowadzącej spływ, co wykorzystują firmy, oferując często jedno-, dwudniowe szkolenia pseudoinstruktorów, których jedyną kompetencją jest posiadanie zaświadczenia o ukończeniu kursu. Włączenie kwalifikacji do ZSK byłoby odpowiedzią na takie działania. Liczne kursy i szkolenia, które nie podlegają żadnej kontroli, przestałyby mieć rację bytu, a przynajmniej można byłoby je odnosić do pewnego standardu obowiązującego w Polsce. Niezależnie od powyższego, włączenie wnioskowanej kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji umożliwi wdrożenie instrumentu porównywania kwalifikacji uzyskiwanych w innych krajach europejskich. Będzie spójne z

międzynarodowymi trendami przypisywania poziomów ram kwalifikacji w zgodzie z Sektorowymi Ramami Kwalifikacji w Sporcie. W tym zakresie od roku 2010, w pionie rekreacyjnym PZKaj, prowadzi się prace zmierzające do standaryzacji kwalifikacji instruktora - przewodnika kajakowego. Bazą do tych prac są światowe systemy szkolenia kajakowego. Jednak kajakarstwo rekreacyjne w Polsce ma swoją wyraźną specyfikę powodującą, że nie wszystkie rozwiązania tam stosowane są możliwe do wdrożenia. W Polsce największą popularnością cieszą się kajaki dwuosobowe. Jest to ewenement w skali światowej, gdzie zazwyczaj mówi się o kajakach jednoosobowych. To powoduje, że kompetencje polskiego instruktora muszą się nieco różnić od kompetencji w innych systemach spotykanych na świecie. Jest natomiast oczywistym fakt, że podobnie jak we wszystkich innych systemach światowych, musi zaistnieć podział kwalifikacji odpowiednio do uprawianego rodzaju kajakarstwa: nizinne, morskie, górskie. Jest to zupełne novum w polskiej praktyce kajakowej. Toteż mówiąc o wnioskowanej kwalifikacji mamy na myśli tylko kajakarstwo nizinne. W Polsce jest to najbardziej masowy rodzaj kajakarstwa, w którym na rynku pracy najboleśniej odczuwa się brak standaryzacji kwalifikacji.

Odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze oraz wskazanie kwalifikacji ujętych w ZRK zawierających wspólne zestawy efektów uczenia się

Część efektów uczenia się zawartych we wszystkich zestawach może być osiągnięta w toku studiów na kierunkach: wychowanie fizyczne, sport, rekreacja ruchowa lub pokrewnych. Osiąganie efektów uczenia się zdefiniowanych dla powyższej kwalifikacji w toku studiów uwarunkowane jest doborem treści kształcenia przez poszczególne uczelnie oraz poziomem przygotowania praktycznego absolwentów.

Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

1. Etap weryfikacji 1.1. Metody Na etapie weryfikacji dopuszczalne są następujące metody walidacji: - obserwacja w warunkach symulowanych lub rzeczywistych, - wywiad, rozmowa z komisją walidacyjną, zwaną dalej "komisją", - prezentacja Część lub całość efektów uczenia się może być potwierdzona metodą analizy dowodów i deklaracji. Dowodem potwierdzającym zestaw efektów uczenia się nr 1 i nr 3 jest posiadanie aktualnych kwalifikacji Przewodnika Turystyki Kajakowej Polskiego Związku Kajakowego (PZKaj), kwalifikacji Przewodnika Turystyki Kajakowej Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego (PTTK) stopnia minimum III lub innych kwalifikacji wewnątrz- organizacyjnych o tożsamy wymaganiach. Dowodem potwierdzającym zestaw efektów uczenia się nr 1, nr 2 i nr 4 jest posiadanie aktualnego certyfikatu ukończenia kursu kajakowego w systemie szkoleń akademickich klubów kajakowych. Dowodem potwierdzającym zestaw efektów uczenia się nr 1, nr 2 (w zakresie efektu uczenia się 1. "Demonstruje pozycję w kajaku oraz umiejętność pływania po prostej do przodu i do tyłu oraz przemieszczanie bokiem" i 2. "Demonstruje techniki skręcania w obie strony"), nr 3 (w zakresie efektów uczenia się: 1. "Omawia elementy spływu mające wpływ na bezpieczeństwo małej grupy spływowej", 2. "Charakteryzuje budowanie relacji z grupą spływową", 3. "Przygotowuje program spływu kajakowego", 4. "Prowadzi odprawę przed zejściem na wodę", 5. "Przygotowuje uczestników do spływu" i 6. "Prowadzi instruktaż z techniki wiosłowania i pływania kajakiem") jest dyplom ukończenia Akademii Wychowania Fizycznego (AWF) na kierunku turystyka i rekreacja lub podobnym, o zbliżonym profilu kształcenia. Dowodem potwierdzającym wszystkie efekty uczenia się jest posiadanie aktualnych kwalifikacji Instruktora Turystyki Kajakowej PZKaj lub Starszego Instruktora Turystyki Kajakowej PZKaj lub innych kwalifikacji wewnątrzorganizacyjnych o tożsamy wymaganiach. 1.2. Zasoby kadrowe Komisja składa

się z 3 osób. Każdy z członków komisji musi spełniać następujące wymagania: - posiadać pełną kwalifikację z co najmniej 6 poziomem PRK, - posiadać kwalifikację rynkową z poziomem 4 PRK "Prowadzenie spływów kajakowych", - być aktywnym Starszym Instruktorem Turystyki Kajakowej PZKaj lub osobą o tożsamyach kwalifikacjach kajakowych, - posiadać poświadczony doświadczenie w zakresie szkolenia kajakowego oraz egzaminowania z umiejętności kajakowych. Ponadto co najmniej 1 z członków komisji posiada doświadczenie w zakresie działań związanych z wdrażaniem Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. 1.3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne Weryfikacja efektów uczenia się będzie przebiegać w dwóch częściach: praktycznej i teoretycznej, przy czym ich kolejność nie ma znaczenia. Weryfikacja wszystkich efektów uczenia się powinna odbyć się w okresie nie dłuższym niż 2 lata. W części teoretycznej, za pomocą metody wywiadu i prezentacji, weryfikacji podlegają efekty uczenia się: - 1. "Opisuje zjawiska występujące na naturalnych akwenach i ich wpływ na bezpieczeństwo pływania" i 2. "Wyjaśnia zasady doboru i eksploatacji sprzętu pływającego oraz wyposażenia" z zestawu nr 1, - 1. "Omawia elementy spływu mające wpływ na bezpieczeństwo małej grupy spływowej", 2. "Charakteryzuje budowanie relacji z grupą spływową" i 8. "Opisuje specyfikę prowadzenia dużych grup spływowych (imprezy kajakowe, imprezy integracyjne, wycieczki komercyjne)" z zestawu nr 3, - 2. "Omawia zagadnienia organizacji asekuracji oraz ratownictwa" z zestawu nr 4. W części drugiej, za pomocą metody obserwacji w warunkach symulowanych (w tym techniką zadania praktycznego) lub rzeczywistych (obserwacja towarzysząca - na rzece osoba walidująca w kajaku), weryfikacji podlegają efekty uczenia się: - 3. "Demonstruje mocowanie sprzętu" z zestawu nr 1, - wszystkie efekty uczenia się z zestawu nr 2, - 3. "Przygotowuje program spływu kajakowego", 4. "Prowadzi odprawę przed zejściem na wodę", 5. "Przygotowuje uczestników do spływu", 6. "Prowadzi instruktaż z techniki wiosłowania i pływania kajakiem", 7. "Prowadzi małą grupę spływową" z zestawu nr 3 oraz - 1. "Demonstruje techniki autoratownictwa", 3. "Demonstruje umiejętność posługiwania się środkami ratunkowymi", 4. "Demonstruje kajakowe techniki ratownicze" z zestawu nr 4 Instytucja certyfikująca musi zapewnić: - dostęp do naturalnego akwenu z wodą stojącą, - dostęp do minimum kilometrowego odcinka rzeki o prędkości przepływu minimum 1 m/s mierzonej w nurcie, na którym występują bystrza, cofki i zwałki oraz drzewa, umożliwiający demonstrację różnych technik zwałkowych, - miejsce i sprzęt multimedialny - niezbędne do przeprowadzenia prezentacji, - grupę uczestników spływu (minimum 5 osób), którą mogą stanowić inni kandydaci podchodzący do walidacji. Osoba przystępująca do walidacji powinna posiadać w pełni wyposażony kajak jednoosobowy, wiosło, kamizelkę asekuracyjną lub ratunkową, kask, obuwie pozwalające na wchodzenie do wody przy każdym rodzaju dna, odzież chroniącą przed wyziębieniem organizmu podczas kontaktu z wodą oraz indywidualne wyposażenie ratownicze, w tym co najmniej rzutkę, patent, taśmę z karabinkiem. 2. Etapy identyfikowania i dokumentowania Nie określa się warunków dla etapów identyfikowania i dokumentowania.

Informacje dodatkowe

Podstawa prawna włączenia kwalifikacji do ZSK

Na podstawie Obwieszczenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 2023-01-04 r. w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej >Prowadzenie spływów kajakowych< do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (Monitor Polski z dnia 2023-02-14 r., poz. 186)

Data rozpoczęcia funkcjonowania kwalifikacji w ZSK

2023-02-14

Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji (w godzinach)

230

Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat.

Termin następnego przeglądu kwalifikacji

2033-02-14

Kod dziedziny kształcenia

813 - Nauki o sporcie i kulturze fizycznej

Kod PKD (wg klasyfikacji 2007)

85.51 - Pozaszkolne formy edukacji sportowej oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych

Kod kwalifikacji (od 2020 roku)

13991

Streszczenie opinii uzyskanych podczas konsultacji projektu kwalifikacji

W konsultacjach ze środowiskami zainteresowanymi kwalifikacją uzyskano 3 opinie dotyczące projektu kwalifikacji, wszystkie aprobujące projekt. Dodatkowo specjaliści potwierdzili zapotrzebowanie społeczne na kwalifikację. Wnioskodawca udzielił wyczerpującej odpowiedzi na wszystkie pojawiające się wątpliwości, jednocześnie dokonując wymaganych poprawek. Ostatecznie projekt uzyskał pozytywną ocenę Rady ds. Kształcenia i Doskonalenia Kadr Kultury Fizycznej.

Efekty uczenia się

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się

Osoba posiadająca kwalifikację jest przygotowana do samodzielnego organizowania i prowadzenia spływów kajakowych na szlakach nizinnych oraz górskich o trudności do WW1. Posiada wiedzę na temat doboru i eksploatacji sprzętu kajakowego, wyposażenia oraz zjawisk występujących na naturalnych akwenach i ich wpływie na bezpieczeństwo pływania kajakiem. Dysponuje umiejętnością sprawnego posługiwania się kajakiem w niezbyt złożonych warunkach hydrologicznych (szlaki nizinne oraz

najłatwiejsze górskie). Potrafi manewrować kajakiem na wodzie stojącej i płynącej, włączając w to rzeki o dzikim charakterze. Jest przygotowana do zaplanowania i poprowadzenia spływu, w tym przeprowadzenia odprawy przed zejściem na wodę, rozgrzewki i instruktażu oraz monitorowania zachowań uczestników na trasie spływu. Potrafi zorganizować pracę niewielkiego zespołu osób funkcyjnych w grupie spływowej. Osoba posiadająca kwalifikację jest odpowiedzialna za siebie i grupę na wodzie. Jest przygotowana do reagowania na występujące na spływie zagrożenia.

Zestawy efektów uczenia się

1) Charakteryzowanie sprzętu pływającego, wyposażenia oraz warunków środowiskowych (hydrometeorologia) na szlaku

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Opisuje zjawiska występujące na naturalnych akwenach wodnych i ich wpływ na bezpieczeństwo pływania

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia układ nurtu na rzece, jego zmiany przy występowaniu przeszkód oraz przy zmianie stanu wody,
- b. charakteryzuje ławice wędrujące, miejsca ich występowania oraz zagrożenia i utrudnienia dla kajakarza,
- c. omawia zasady dotyczące wyboru drogi płynięcia, tzw. "czytanie wody",
- d. omawia zjawiska, w tym ich prognozowanie, zagrażające kajakarzowi na dużych, otwartych akwenach (fala, wiatr, pogoda),
- e. omawia zasady pływania na dużych akwenach w różnych warunkach hydrometeorologicznych,
- f. charakteryzuje typy odwojów i występujące tam zagrożenia dla kajakarza,
- g. omawia kryteria stosowane przy konstruowaniu skał w kajakarstwie rekreacyjnym (np. uciążliwości, trudności),
- h. charakteryzuje najczęściej spotykane na szlaku kajakowym budowle hydrotechniczne,
- i. omawia wpływ budowli hydrotechnicznych, w tym śluz, na bezpieczeństwo pływania kajakiem,
- j. omawia zagrożenia na szlaku żegludowym,
- k. omawia potencjalne zagrożenia podczas pływania po zmroku oraz w warunkach zimowych,
- l. omawia sygnały dźwiękowe stosowane na szlaku żegludowym oraz oznakowanie turystycznego szlaku kajakowego.

2. Wyjaśnia zasady doboru i eksploatacji sprzętu pływającego oraz wyposażenia

Kryteria weryfikacji:

- a. - dobiera łódkę do uczestnika i warunków na szlaku kajakowym, uwzględniając własności użytkowe różnych typów łódek,
- b. omawia charakterystyczne cechy łódek przeznaczonych do różnych form kajakarstwa,
- c. - omawia rodzaje wiosel i środków asekuracyjnych oraz zasady ich doboru odpowiednio do warunków na szlaku, rodzaju spływu oraz bezpieczeństwa i komfortu uczestnika,
- d. omawia wyposażenie osoby prowadzącej spływ,
- e. omawia zagrożenia wynikające z niesprawności sprzętu i wyposażenia.

3. Demonstruje mocowanie sprzętu

Kryteria weryfikacji:

- a. demonstruje metody przenoszenia kajaka,
- b. demonstruje sposoby mocowania sprzętu na potrzeby transportu,
- c. demonstruje węzły mające zastosowanie w kajakarstwie, w tym: prosty płaski, ratowniczy oraz dowolny cumowniczy

2) Manewrowanie oraz eksploatacja kajaka jednoosobowego

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Demonstruje pozycję w kajaku oraz umiejętność pływania po prostej do przodu i do tyłu oraz przemieszczanie bokiem

Kryteria weryfikacji:

- a. demonstruje pozycję w kajaku, zwracając uwagę na ustawienia podnóżka, siedziska, oparcie dla kolan,
- b. demonstruje bezpieczne wsiadanie i wysiadanie z niskiego i wysokiego brzegu,
- c. demonstruje umiejętność pływania po prostej do przodu bez steru,
- d. demonstruje umiejętność pływania po prostej do tyłu,
- e. demonstruje naciąganie lub piórkowanie.

2. Demonstruje techniki skręcania w obie strony

Kryteria weryfikacji:

- a. demonstruje zawiosłowanie sterujące lub kombinację zawiosłowań (szerokich zewnętrznych pociągnięć, pociągnięć do tyłu, niskich podpórek) adekwatnych do promienia i kąta skrętu,
- b. demonstruje kontrę sterującą,
- c. demonstruje sterowanie przechyłem

3. Demonstruje techniki manewrowania na wodzie płynącej

Kryteria weryfikacji:

- a. demonstruje zatrzymanie w nurcie i kontrolowane promowanie dziobem i rufą pod prąd,
- b. demonstruje dwa sposoby pływania na zakolu,
- c. demonstruje wejście i wyjście z cofek położonych po lewej i prawej burcie,
- d. demonstruje pływanie pod prąd,
- e. demonstruje co najmniej dwie indywidualne techniki zwałkowe adekwatne do warunków na rzece,
- f. na silnym nurcie, przy ustawieniu kajaka bokiem do przeszkody, demonstruje utrzymanie się w stanie równowagi.

3) Planowanie i prowadzenie spływu

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Omawia elementy spływu mające wpływ na bezpieczeństwo małej grupy spływowej

Kryteria weryfikacji:

- a. wymienia wskazania i przeciwwskazania do uczestnictwa w spływie kajakowym,
- b. omawia warunki stosowania, w tym demonstruje, sygnały stosowane na wodzie (z i bez wiosła),
- c. charakteryzuje rodzaje szyków stosowanych podczas płynięcia,
- d. omawia zasady zachowania uczestnika spływu w zależności od rodzaju szyku,
- e. omawia metody wzajemnej asekuracji osad oraz metody udzielania pomocy uczestnikom w miejscach stwarzających zagrożenie lub w miejscach uciążliwych,
- f. omawia zasady doboru osad w kajakach dwuosobowych.

2. Charakteryzuje budowanie relacji z grupą spływową

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia cechy grup spływowych, uwzględniając rodzaj kajakarstwa, skład osobowy oraz stopień zaangażowania uczestników w organizację spływu,
- b. omawia etapy rozwoju grupy spływowej, w tym zmienne oczekiwania uczestników w stosunku do prowadzącego grupę,
- c. omawia dobór kadry (liczba i kwalifikacje) odpowiednio do warunków spływu (uczestnicy, szlak, czas),
- d. omawia sposoby budowania pozytywnych relacji z grupą spływową.

3. Przygotowuje program spływu kajakowego

Kryteria weryfikacji:

- a. przygotowuje plan płynięcia (pobytu na wodzie) adekwatnie do rodzaju szlaku i składu grupy, w tym uwzględnia przerwy, biwaki oraz rozwiązania alternatywne,
- b. informację o uczestnikach spływu kajakowego,
- c. uwzględnia metodyczne, biologiczne i psychospołeczne podstawy planowania zajęć sportowych,
- d. uwzględnia zasady bezpieczeństwa i ochrony zdrowia podczas spływu,
- e. uwzględnia organizację czasu wolnego, walory turystyczno-krajoznawcze szlaku, dobierając wiedzę przyrodniczo-krajoznawczą odpowiednio do rodzaju grupy,
- f. tworzy regulamin spływu, uwzględniając przepisy prawa.

4. Prowadzi odprawę przed zejściem na wodę

Kryteria weryfikacji:

- a. przedstawia kadre i osoby funkcyjne,
- b. - informuje grupę o konieczności bezwzględnego podporządkowania się poleceniom kadry spływowej na trasie spływu, w tym o bezwzględnym wymogu pływania w prawidłowo założonej kamizelce przez dzieci i osoby niepotrafiące pływać oraz o zakazie spożywania alkoholu na wodzie i w trakcie przerw,
- c. przekazuje grupie informacje o ogólnym charakterze rzeki, długości etapów, miejscach postojowych, niebezpiecznych miejscach i sposobie ich pokonywania, przenoskach, ciekawostkach krajoznawczych,
- d. informuje uczestników o wymaganym rodzaju szyku, w tym wskazuje usytuowanie osób funkcyjnych oraz miejsce przechowywania apteczki spływowej i zasadach korzystania z niej,
- e. informuje uczestników o możliwości przerwania spływu przy wystąpieniu ekstremalnych warunków pogodowych, w tym omawia zachowanie się uczestników podczas burzy,
- f. prosi o proekologiczne zachowanie podczas spływu, w tym dotyczące postępowania ze śmieciami, załatwiania potrzeb fizjologicznych, ciche zachowanie się na wodzie,
- g. informuje o konieczności sklarowania i ułożenia sprzętu we wskazanym miejscu po zakończeniu etapu.

5. Przygotowuje uczestników do spływu

Kryteria weryfikacji:

- a. sprawdza przygotowanie uczestników do spływu, w szczególności zwraca uwagę na strój i obuwie uczestników, problemy zdrowotne oraz aktualne samopoczucie,
- b. udziela porad dotyczących przedmiotów, które powinni zabrać na wodę (np. okulary przeciwsłoneczne, nakrycie głowy, woda do picia, kanapka, przekąski, krem z filtrem UV, ubiór przeciwdeszczowy) i których zaleca się nie zabierać (np. elektronika, portfel, kluczyki od auta),
- c. sprawdza stan techniczny sprzętu,
- d. dobiera uczestnikom spływu sprzęt pływający oraz wyposażenie odpowiednio do ich wieku, budowy ciała i zadeklarowanych umiejętności,
- e. sprawdza prawidłowość założenia kamizelek asekuracyjnych,
- f. organizuje grupę do płynięcia na wodzie, uwzględniając dobór załóg w kajakach dwuosobowych, oczekiwania oraz deklarowane umiejętności uczestników, liczebność grupy, ilość kadry instruktorskiej, rodzaj szlaku oraz warunki hydrometeorologiczne,
- g. prowadzi rozgrzewkę z grupą przed zejściem na wodę.

6. Prowadzi instruktaż z techniki wiosłowania i pływania kajakiem

Kryteria weryfikacji:

- a. ustawia grupę w taki sposób, aby umożliwić wszystkim uczestnikom dobrą widoczność prezentowanych ćwiczeń,
- b. przedstawia zadania szlakowego i sternika oraz udziela wskazówek dotyczących miejsca i pozycji w kajaku,
- c. demonstruje sposoby wsiadania i wysiadania z kajaka adekwatne do rodzaju brzegu,
- d. demonstruje efektywne wiosłowanie,
- e. demonstruje sposoby sterowania kajakiem,
- f. demonstruje, w tym omawia z uczestnikami, sygnały wizualne służące do komunikowania się na wodzie,
- g. omawia z uczestnikami zasady płynięcia na trasie spływu, w tym zachowanie odległości pomiędzy kajakami, sposób asekuracji osób płynących z tyłu oraz konieczność przekazywania sygnałów,
- h. omawia z uczestnikami sposób postępowania po wywrotce,
- i. demonstruje sposób wylewania wody z kajaka,

- j. ostrzega uczestników przed chwytaniem się gałęzi, odchyłaniem się od przeszkody oraz wyszarpywaniem zaklinowanego wiosła,
- k. omawia z uczestnikami sposób postępowania przy bardzo niskim stanie wody lub ugrzęźnięciu na przemieale.

7. Prowadzi małą grupę spływową

Kryteria weryfikacji:

- a. nadzoruje zejście grupy na wodę,
- b. monitoruje tor i technikę płynięcia oraz współpracę osad na wodzie,
- c. przekazuje uczestnikom spływu informacje dotyczące techniki pływania, "czytania wody" oraz sposobu unikania zagrożeń,
- d. wykorzystuje narzędzia komunikacji i motywacji: bezpośredni kontakt wzrokowy, zasadę "komplement - korekta - komplement"; mobilizuje do wysiłku fizycznego przez zachęty słowne i pochwały oraz szyk grupy,
- e. przeciwdziała występowaniu sytuacji niebezpiecznych,
- f. organizuje oraz nadzoruje bezpieczne wyjście uczestników z wody,
- g. nadzoruje składowanie sprzętu na mecie etapu,
- h. podsumowuje etap.

8. Opisuje specyfikę prowadzenia dużych grup spływowych (imprezy kajakowe, imprezy integracyjne, wycieczki komercyjne)

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia rolę komitetu organizacyjnego imprezy kajakowej, w tym zadania poszczególnych osób funkcyjnych,
- b. omawia zadania przewodnika kajakowego podczas przygotowania do imprezy kajakowej,
- c. omawia zadania przewodnika kajakowego podczas trwania imprezy, w tym koordynację działań grupy przewodników obsługujących imprezę,
- d. omawia współdziałanie przewodnika kajakowego z pozostałymi osobami funkcyjnymi wchodzącymi w skład komitetu organizacyjnego,
- e. omawia sposoby zapewnienia łączności z organizatorem podczas prowadzenia grupy na wodzie

4) Udzielanie pomocy ratowniczej podczas spływu

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Demonstruje techniki autoratownictwa

Kryteria weryfikacji:

- a. demonstruje niskie (płaskie) podpórki na obie strony,
- b. demonstruje wykorzystanie "dzióbka" do podniesienia się po wywrotce,
- c. demonstruje wejście do kajaka z wody,

- d. demonstruje holowanie wpraw sprzętu po "kabinie",
- e. demonstruje technikę T-Rescue jako uszkodzony.

2. Omawia zagadnienia organizacji asekuracji oraz ratownictwa

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia kontrolowanie ryzyka podczas udzielania pomocy - reguła 5D ("Dowołaj", "Dotrzymaj", "Dorzuć", "Dowiosłuj", "Dopłynij"),
- b. wyjaśnia elementy zasady "KLUP" (Komunikacja, Linia wzroku, Unikanie, Pozycja maksymalnej użyteczności) przy organizacji asekuracji z brzegu i z wody,
- c. - proponuje pozycję przewodnika w stosunku do grupy w różnych sytuacjach na rzece, w szczególności: przed zakolem, na zakolu, przed progiem lub zwalką, na przeszkodzie, przed bystrzem, na bystrzu itp.; uzasadnia zaproponowane rozwiązania,
- d. omawia zasady ustawienia asekuracji w miejscu niebezpiecznym, w tym rozmieszczenie ratowników, łączność pomiędzy ratownikami i z uczestnikami, wymagany sprzęt,
- e. omawia zasady postępowania przewodnika w sytuacji kryzysowej na spływie.

3. Demonstruje umiejętność posługiwania się środkami ratunkowymi

Kryteria weryfikacji:

- a. demonstruje umiejętność posługiwania się rzutką, w tym również rzutką niesklarowaną,
- b. demonstruje prawidłowe założenie kamizelki asekuracyjnej,
- c. demonstruje elementy indywidualnego wyposażenia ratowniczego przewodnika oraz omawia ich przeznaczenie i potencjalne zastosowanie,
- d. demonstruje przynajmniej jeden system holowania zbudowany z użyciem własnego wyposażenia ratowniczego.

4. Demonstruje kajakowe techniki ratownicze

Kryteria weryfikacji:

- a. demonstruje podanie "dzióbka" jako ratownik, w wersjach "górskiej" i "morskiej",
- b. demonstruje technikę T-Rescue jako ratownik,
- c. demonstruje holowanie uszkodzonego na dziobie oraz na rufie,
- d. demonstruje sposoby samodzielnego wylewania wody odpowiednio do warunków na brzegu,
- e. demonstruje udzielanie pomocy przy wsiadaniu do kajaka z wody,
- f. demonstruje udzielenie pomocy wyróconemu, nieprzytomnemu kajakarzowi - "ręka Boga".

Instytucje certyfikujące i podmioty powiązane z kwalifikacją

Kwalifikacja nie posiada jeszcze żadnej Instytucji certyfikującej

Wnioskodawca:

Polski Związek Kajakowy

Minister właściwy dla kwalifikacji:

Minister Sportu i Turystyki